

A'

CSÁSZÁRI ÉS KIRÁLYI FELSÉG
ENGEDELMÉVEL.

Nro 17.

Költ Bétsben, Eöjt-elő Havának (Februáriusnak)
26-dik napján 1802-dik Elztendőben.

B é t s.

Ő Felsége méltóztatott Personálissá nevezni Méltóságos Semsey András Urat, Ugocsa Vármegye Fő-Ispánnját, Udvari Tanácsos, és a' Finántziára 's a' kereskedésre ügyelő Udvari Dicasteriumnál lévő Referendárius Úr Ő Nagyságát.

Tegnap előtt (szeredán) oly fényes bál volt Királyi Hertzeg Albert, néhai Christina Fő Hertzeg Alsfszony Férje palotájában, hogy ahoz foghatót ritkán láttak a' Bétsi Méltóságok. Jelen voltak benne a' Felséges Császár, Császárné, a'

Nápolyi Királyné, a' Nagy és Fő Hertzegek, és a' Nápolyi Királyi Kis - Alsószonyok, sok régi familiából való Gavallérokkal és Dámákkal. Ezek rakva voltak példa nélkül való sok briliántokkal, és gyöngyökkel. A' köntösök mind a' leg szebb ízlés szerént készültek, részszerént arany, részszerént ezüst tsillámló fonalakkal gyönyörűen ki varva. Ezeknél pompásabb 's kellemetesebb ruhákat képzelni is alig lehet. Kik tsak most érkeztek meg ide Londonból és Párisból, nem győzik dítsérni a' fő rendek között esni szokott fényes mulatságokat, és az azokkal járó pompás készületeket, de a' mellyek, az ő vállás-tételek szerént, tsekélyebbek, hogy sem ahhoz, a' mit tegnap előtt láttak, hozzá lehetne hasonlítani. Egy Magyar fő fő Alsószonyságon vólt, gyémántkövekből, 's gyöngyökből álló ékességek többre betsültettek három száz ezer forintnál; 's ilyen tündöklő Dámák közel három százan vóltak. Hg. Albert Ö. K. Hge, tekintvén Báró Quarin híres Orvos Doctornak, Károly Fő Hertzeg és Feldmarsal terhes betegségei körül tett szíves fáradozásait, különösen meghívatta a' Bárót erre az Udvari bátra, a' mellyen egyéberánt tsak az Öseikkel dítselkedő Familiák jelenhettek meg.

Egy, tudós munkái által eléggé esmeretes, sőt a' külső Országai Tudósok előtt is nagy betsben lévő érdemes Hazánfia Tek. Engel Kristian János Consistorialis Tanátsos, Királyi Censor, és az Erdelyi F. Cancelláriánál Udvari Concipista, következő munkát adott ki mostanában a' Császári Királyi Censura enge-

delmével: Geschichte des Ungrischen Reichs, und seiner Nebenländer 3-ter Theil. Oder Geschichte von Servien und Bosnien, oder allgemeine Weltgeschichte 49 B. 3-ter Theil Halle 1801 4-to 466 Seite. (Magyar Ország és a' hozzá tartozó Tartományok Históriája, 3-dik Rész. Vagy: Szervia és Bosnia Históriája, 's a' t.)

Az említett tudós Író, a' Petersburgi Tudós Társaságnak ajánlotta ezen munkáját; melyből egy Exemplárt magának a' Muzska Császárnak, másikat Hertzeg Kurakin Vice Cancelláriusnak; harmadikat a' Tudós Társaságnak (Academiának) küldött. Maga a' Császár I-ső Sándor olly kedvesen vette ezen munkát, hogy helyben hagyása jeléül, a' Tudós írónak, egy drága brilliántos gyűrűt küldött; melly mellé Hertzeg Kurakin következő értelmű Frantzia levelet ragasztott. „Az a' levél, mellyet az Úr Decemberben 28-dikán írt, 's hozzám útasított; valamint szinte a' Servia és Bosnia Historiájából küldött három Exemplár is kezemhez jött. El küldöttem magának a' Császárnak azon exemplárt, mellyel az Úr Ő Felségének kedveskedett, Ő Felsége azt szokott kegyességéből el fogadta, 's reám bízta, hogy helybe hagyásának, jó akaratjának bizonyoságául, ezt az ide zárt gyűrűt az Úrnak küldjem el. A' Tudós Társaság számára rendelt Exemplár is mellynek ajánlotta az Úr ezt a' munkát, el küldödött Bárá Nicolaynak az Academia Praesesének. Kérem az Urat fogadja el nékem küldött, 's nagyon tettszett munkájáért köszöne-

temet, a' ki egész tisztelettel vagyok; az Úrnak;
szolgája

Hertzeg Kurakin Sándor.

Új bizonyossága ezen ajándék, melly mind az Adójának mind a' Megajándékoztatottnak betsületire válik, hogy a' mostani Orosz Császár, a' mint az utolsó Hírmondó árkusunkban írtuk, nem csak betsben tartja a' tudományokat, hanem elő is mozdítja azokat, a' tudósok megkülömböztetése, 's hathatós pártfogása által.

Magyar Ország.

Posonynak Blumenthal nevű külső városában ilyen borzasztó történet esett mostanában. Egy maga meg gondolatlan anyja hét heti kis gyermekét olyan szobába hagyta, a' hol egy süldő díznót is hizlalt. Ez a' torkos, 's mindent fel kutató állat, az anya-othon nem léteben, a' böltsöben aluvó gyermeknek neki esett, az ábrázattyan lévő húst mind le rágtá; melly miatt 5 napokig tartott kínos fájdalmak közt meg is holt. Ez az ifzonyú történet letzkegyanánt szolgálhat minden gyermekeikkel keveset gondoló anyáknak.

Olasz Ország.

Mediolánumból Febr. 6-dikán. Januárius 31-dikén különös innep napja tartatott itten az az Olasz Respublikának. Agyú dörgések között hirdettetett ki a' város piattzaín, hogy a' Fr. Respublika Fő Konzulja választatott Respublikánk Praesidensévé, Melzi polgár pedig Vice Praesi-

densévé. Minden templomokban Téged Isten ditsérünk — énekeltetett ezen szereztsés történetért; estve pedig közönséges költségen mulatások 's vendégeskedések rekesztették bé a' víg napot. Parma és Piacenza egygyesítették az Olasz Respublikával ezen végezés szerént. 1. Januarius 21. dikétől fogva a' Trebia folyó vize lefűz határ, Lombárdia és Pedemontzium között. 2. Minden tartományok ezen folyóvíz jobb partja felől, a' fellyebb nevezett naptól kezdve az Olasz Respublikához tartoznak.

Rómából Jan. 30. dikán. Nápolyból hirlik, hogy Sangro Hertzeg, minden órán Madridba megy, hogy a' Siciliali Király akarajából, a' Királyi Fő Hertzeg számára, egy Spanyol Fő Hertzeg kis Afűszonyt el jegyezzen. A' Fő Hertzeg első Felesége Clementina a Fő Hertzeg Afűszony vólt, II dik Ferentz Császár Ő Felsége Húga. — Az is bizonyos már hogy a' Felséges Nápolyi Királyné, Antonia leg ifjabb Leányát, ki most Bétsben mulat a' Felséges Királynéval, a' Spanyol Korona Örököse fogja elvenni hitves Társul.

Lugánóból (Majlandhoz nem melfűze) Febr. 3. dikán. Némely fel fegyverkezett polgárok ki akarván magokat vonni a' reájok vetett adó megfizetése alól, némelly személyeket küldöttek magok közzül az adóra vigyázó fő Tisztviselőhöz, 's attól igasságtalanúl azt kívántak, hogy ők általjában minden adó fizetés alól vetessenek ki. Midőn ezen kívánságok nem telyesíthetett, öfűze verekedtek, erőfűzakkal akarván azt elérni,

a' mire szép szóval nem mehetek. Kapitán Stauffacher küldődött a' Zenebonások ellen, ki őket elszélesztette, fegyverekből ki vetkeztette, sokan közzülök meg sebesítették, 's el fogattattak.

Florentziából Febr. 8-dikán. A' Pármai Hertzség még az Olasz Országi Respublikával nem egyesítetett. Négyen is tartanak számot ezen kis tartományra, tudniillik a' Pármai Hertzeg, ki a' kezéből ki nem akarja botsátani; a' Hetruriai Király, ki azt úgy tartja, mint Atyai örökségét; az Olasz Országi Respublika, melly az által nevelni akarja erejét; végezetre a' Sardiniai Király Piemonton vallott kára ki pótolására.

Frantzia Ország.

Párisból Febr. 2-dikán. Nem olyan időknek többé a' Frantziák, más tudós Nemzetek, nevezetessen a' Tudományoknak minden nemeiben magokat annyira meg különböztetett munkás Németek írásainak olvasásától mint ez előtt voltak. Egymást érik nálok a' magok nyelvére Németből le fordított hasznos könyvek, mellyeknek nem csak az a' haszna, hogy azok által, a' másoktól talált, vagy le irt hasznos dolgok közönségessevé tevődnek; hanem még az is, hogy azok által a' nemzeti kevélység, melly miatt az emberek nehezen szokták meg esmerni a' más nemzetek érdemeit, éizre vehetetlenül meg aláztatik a' hazai törekedések fogauatossabbakká lesznek, 's a' Nemzet könnyebben éizre veheti, hogy mire

van még ez vagy amaz hasznos dolog tudásában
szüksége.

Párisból Febr. 10-dikén. Egy tudós Fran-
tzia Dáma Pipelet, sok derék emberek jelen-
létében, olly hathatosan oltalmazta a' szép Ne-
met Boileau sértegető írása (satyrája) ellen, 's
ollyan indító ki fejezésekkel adta elő a' Férfiak
természetét, hogy a' halgatók közül sokan ön-
ként meg vallották hibájikat 's a' Dáma szavai
olly nagyon helybe hagyódtak, hogy azolta min-
deneknek szájokban forganak, 's tsak nem példa
beizéddé lettek.

Párisból Febr. 12 dikén. A' Törvényho-
zó Tanács és a' Tribunátus Tagjainak választása,
mellyekből az fog állani el végeződött. Megjegy-
zést érdemlő dolog, hogy a' mint a' választott
Tagok nevéből ki tetszik, éppen azok eslek ki
a' Tribunátusból, kik a' polgári törvényeket ma-
gában foglaló könyv helybe hagyásában Bona-
pártéval nem egy értelemben voltak.

Párisból. Nevezetes az az iffjúság nevelé-
sére tzélozó Institutum, melly Bourdeaux-
ban állítódott fel, a' kereskedésre tartozó dol-
gok tanítására nézve. Négy szakaszra osztódott
az ott elő forduló Tudományok menetele. „Az
elsőben a' kereskedésnek minden neme adódik
elő, sok ide tartozó közönséges és különös dol-
gokkal; minéműek a' kereskedés kútfejei, a' föld-
művelés, annak módja, fundamentoma. A' má-
sodkban azon principiumok, mellyek a' Státus
boldogságát a' kereskedéssel el válthatatlanúl öfz-
ve kötik; a' harmadikban azon törvények mel-

lyeknél fogva kell folyni a' kereskedésnek; a' negyedikben a' fordul elő, hogy mennyire kell az embernek a' kereskedésben az erköltsi tudományra halgatni, 's mennyire helye van abban a' hűségnek, tett fogadás meg állásának, az igasság, egyenesség szerzetének. A' Tanúlok kik ki tett sző szorgalmazatosságúak arra rendelt jutalmak által még jobban is serkentődnek, hogy a' magok, 's kivált a' Haza hasznára meg kettőztetve igyekezettel törekedjenek. Nevezetesen azon tudósítás szavai, mellyekkel ez az Institutum ajánlatik. „A' Nemzeteknek (ezek a' tudósítás szavai) több szükségek van a' bőltességre, mint a' hódoltatások által nyert ditsősségre; mellyre nézve, mindég elébb való az, ki a' Státus igazgatására tartozó hasznos intézetek eszköze, anpál, a' ki azt új Tartományokkal neveli. A' honnan mind azok, kik örök emlékezetben akarnak maradni, a' közönséges, vagy egy vagy más okokon vallott kárt ki akarják pótolni, azon igyekeznek, hogy az elsőbbek között tegyék magokat el fejthetetlenekké. — A' Frantzia Respublika is kétség kívül, nem győződelmei, hódolásai, hatalma, hanem más által akarja magát ki mutatni. — Az el hiresedés azt szereti, hogy mindeneknek szájokban forogjon: de erre tsak akkor tarthat számot, mikor a' Társaság boldogságára tzelőző igazgatásból származik. Ezt az igasságot több ízbe meg esmerték már a' Konzulok; de belsőképpen meg van erről győzettetve minden okos ember. 's a' t.

Strasburgból Febr. 12-dikén. Heroulde

Páris körül fekvő városban ismét módiba jött a' mesterségesen képzült machinák által gyakoroltatott ember gyilkolás. Pillon nevű Herouldi lakoshoz egy levéllel egygyütt valamelly ládát küldött valaki, arra kérvén ötlet, hogy azt Balicorne ott lakó órásnak szolgáltassa kezéhez, ki is jó szívüségből a' reá bízott Kommissió szerént el küldötte a' levelet az óráshoz; érte menvén a' ladátskáért az órás, hogy azt haza vigye, szerentsétlenségére még a' Pillon házában felakarta azt nyitni; 's midőn valamelly nagy szeget kiakarna abból húzni, mint a' puska, irtóztató ropogással el pattant a' láda, a' ház falát öfve szaggatta, 's annak le rogyott omladéki Balicornét, midőn nem is vélne agyon nyomták; más ott jelen lévők életének is véget vetett ez a' pokol beli találmány. Valóssággal szégyenleni lehet, hogy az emberek illy titkos eszközökkel élnek, hogy embertársaik eránt viseltető ördögi dühös indulatoknak áldozhassanak.

Anglia.

Londonból Febr. 1-ső napján. Egy Jamaikai levél erősíti, hogy a' Frantziáknak Sz. Domingó le tsendesítése, több pénzekbe, 's több emberekbe fog kerülni mint került vólt Egyiptom el foglalása: mivel a' Feketék Vezére Toussa int, tsak nem félig meztelen embereit úgy gyakorolja, 's olly katonai fenyegetben tartja, hogy azoknak egy része a' Pruszszus katonákkal hasonlíttathatik öfve. Úgy láttszik, hogy maga a' Frantzia Kormányfő is tudja ezt: mivel mind újabb újabb sereget küld oda.

Londonból Febr. 4 dikén. Egy Egyiptomból érkezett magános levél azt erősíti; hogy egy Indiából jött hajós sereg, mellynek koránt sincs annyi terhe, holmije, mint az egyenesen Európából oda küldött seregnek, öt annyiba kerül mint ez. A' ki meg gondolja, hogy csak egy köznséges Anglus is hogy él Bengálában, az ezt könnyen el hiszi. Az Indiából vísziza jövő seregek, inkább egy puhult Asiai tsoporthoz, mint sem egy fenyítékben tartott Európai sereghez hasonlítanak; a' sok szolgák kiktől késértetnek, a' sok holmi, a' mit magokkal hordoznak, a' tiszteknek gazdag fizetések egyenessen ellenkeznek az Európai sokkal együgyűbb szokással.

Februárius 6 dik költ Londoni újságokban olvassuk Toussaint-ról ezt a' furcsa történetet: hat, Európából Amérikában megtelepedet személlyek éppen akkor ítéltek halálra, midőn a' Generál Maitland, 's Toussaint közt való egygyezés a' vége felé közelített. Az Anglus Generális el botosította a' nálla fogva volt Feketét; kérte Toussaint-t, hogy ő is kegyelmezzen meg, azon halálra ítélt hat Európai embereknek. Ez azt felelte, hogy majd gondolkozik a' dologról. A' leg közelebbi vasárnap a' ő ki szententziázta-tottat a' templomba vitték, még pedig úgy, hogy mindeniknek egy kötél volt a' nyakában. Toussaint az éppen prédikáló székibe menni akaró Papot meg állította, 's néki azt mondotta: most ő maga lelév a' pap, 's ő fog imádkozni. Minekvántna Toussaint az Uri imádság ezen szavairól: és botosád meg nekünk a' mi vétkeinket, és

ezen alkalmatossággal a' másoktól vett sérelmek el felejtéséről beszélt volna, azt mondja a' 6 halálraítélteknek! én meg bizonyítom néktek hogy jó keresztény vagyok, hogy tiszteletben tartom azt a' mit az Isten nekünk ki jelentett: Szabadok vagytok, mennyetek el, 's többé ne vétkezzetek.

Szomorú történeteket olvassunk a' Londoni újságokban Gvadaloupperól, melynek a' lakosi, kivált a' Mulatok (az Európaiaktól, 's Feketétől származott kortsok) mindenféle rendeletlenséget elkövettek kiváltkeppen az Afzfonyokon. A' Zenebonások Vice Admirális Lacrosse kormányozásával éppen meg nem elégedvén, azt először ugyan fogságba tették, azután pedig ki kergették; a' Respublika pártján lévő sereget el tsábitották, egy szóval az egész szigetben lévő társasági rendet fel forgatták: melyre nézve egy közönséges levéllel meg hívja Lacrosse Tisztitársaival egygyütt a' Fr. Respublika nevében a' Haza minden szövetségeseit ennek a' zebonának le tsendesítésére.

Londonból Febr. 6 dikán. Az alsó házülésében sürgetődött a' háború alatt tett adósságok számba vétele; nevezetessen szó volt azon költségről is, melyet Wichám az Angliai Kormányzék nevébe tett, azon Német Országi seregek fizetésére, melyek a' Frantziák ellen Anglus zsoldon fogadtattak, 's hadakoztak. A' számba vétel után a' jött ki, hogy a' Bavarus, Würtembergi, Mainzi, Svájtzer, 's a' Condé val tartó nemes Frantziákból álló sereg fizetésére kevesebb ment, mint sem a' Kormányzék előre gondolta.

Elegyes Levelek.

Hamburg Febr. 6 dikán. Varsóból azt írják, hogy az Angoulemi Hertzezné a' ki most várandós, ott tartozkodik. Ez a' szerentsétlen 16. dik Lajós Frantzia Király Leánya, 's 18 dik Lajóssal, a' Frantzia Koronához jussát tartó Fejedellemmel, Zamoiska, most Bétsben mulató Özeveggy Grófné, az előtt is sok ízben 18-dik Lajósnak ajánlott szép Kastélyában lakik. Ez a' nemes lelkűségből származott ajánlás annál jobban esik 18 dik Lajósnak; mennél nagyobb helyre van az ölta szüksége, miölta a' mostan uralkodó Sándor Orosz Császár kedveskedik azon 200,000 Rubel ki fizetésével, melyet első Pál Császár meg fizűnt völt fizetni, mikor Mitau Városából ki kellett költözni 18-dik Lajósnak.

Petersburgból. Az igasság szerető Sándor Orosz Császár parantsolatjából, szorgalmatosan folytatja azon Kommiszzió reá bízott foglalatosságát, melly az I-ső Pál Császár alatt Sibiériába küldöttek dolgának meg vizsgálására rendeltetett. Ezek közzül a' szerentsétlenek közzül már sokan vizsgálva hivattattak, 's vizsgálva nyerték elébbi szabadságokat.

Sakszoniából Febr. 8-dikán. A' Braunschweigi Választó Fejedelemség részéről Berlinbe lévő követ, Báró Reden egy írást nyújtott bé a' Pruszsiai Királynak az eránt, hogy az Angliai Kormányfűk éppen nem álhat arra, hogy a' Rajna bal partján lévő jószágok el foglaltatása által meg károsított Világi Fejedelmek kárá-

nak kipotolására; Osnabruck, Hildesheim Corvey, eddig vólt Papi jószágok világiakká változtassanak, 's az Angliai Kormányfzék keze alól ki mennyenek: mivel a' Lünevillei békesség ereje szerént, a' Világi Fejedelmek kárt nem valhatnak, 's a' meg károsított Fejedelmek ki elégitésére tsak tsupa papi jószágok fordíthatnak; következésképpen az említett jószágok, mellyek még a' Westphaliai (1648) békességben, a' vallott kár ki potolására adattak által a' Braunschweigi Háznak, 's politikai öfzve köttetések, fekvések miatt más idegen kezre nem szólhatnak, kérdést se szenvedhetnek. — A' felelet ezen írásra a' vólt, hogy ha tekintet vevődne mind azon papi jószágokra, mellyekhez a' Világi Fejedelmek jussokat tartják: úgy a' kár ki potolásából semmisse lehetne.

Rettenetes szélvélz kegyetlenkedett Januárius 21-dikén egész Britanniában a' körülötte lévő tengereken, mellynek ereje egész Belgiumig ki hatott. Sok emberek lettek áldozatjává a' tengeri zivatar dühösségének. Az Angliai és Belgiumi kikötőhelyek körül terítve vóltak a' partok holt testekkel mellyeket két harmad nap mulva ezen szomorú nap után a' tenger hányt ki. A' partok mellett sürűen levegő hajó darabokból látjuk, melly ifzonyú károkat tett az az orkán hajóinkban.

Újra nagy zenebona történt Belgrádban egynehány nappal ez ellött, meg hallván a' Jantsárok hogy a' Török Császár számos seregeket rendelt ki ellenek, azzal akarták elejítvenni a' de

lognak, hogy két főbb tiszteiket fel konzulták, a' kik tudniillik a' Belgrádi Basa megölettelésének indítói voltak, majd meg válik, ha vallyon meg elégszik e' a' Nagy Úr ezzel a' törvénytelen elégtétellel.

Bernából Febr. 8 dikán. A' Tanáts tovább is meg hagyta Státus Titoknoknak polgár Thormann t; a' ki mingyárt tudósította a' külső Ministereket, a' kis tanáts új tagjai választásáról.

Egy bizonyos tudósítás szerént Gróf Salis, ki ez előtt a' szomizéd Monarchiával tartott egélz Graubündennel egygyütt, 's őrizet alá vétetett, meg szabadult.

Egy Afrika partjai mellett Madagaskár felé utazó hajón lévők története summája. „Minekutánna a' jó Reménység Fokát el hagytuk; sok akadályokra találtunk az ellenkező szelek miatt; úgy hogy mind ezért, mind pedig azért hogy a' betegeinket a' szárazra ki szállítsuk, kénytelenítettünk Madagaskánról ki kötni, a' hol a' leg emberségesebben fogadtattunk. Az ott lévő lakosok minden szükséges dolgokat, hordtak öszve számunkra; a' miért holmi apróságokkal, késsel, vas darabokkal fizettük ki őket. Úgy láttizott mintha a' lakosok nem tudták volna a' pénzt betsülni. Alig tudtuk magunkat meg oltalmazni, hogy a' lakosok meg ne lopjanak bennünket: minthogy igen gyakorlott tolvajok. Egy Emberről a' takaróját mikor aludt, el lopták a' fölönfaggőjével egygyütt. — Sokan közölök magokat a' nagy emberek nevére nevezik el; úgy hogy lehet nálók találai György Királyra, Wil-

helm-Augustusra, Jorki Hertzegre, Malboroughra. — Az Aszfizonyaikban nints semmi megvetni való; 's nem olyan felénkek mint némelyek a' mi Dámaink között, a' kik módinak tartják el ajúlni mihelyt ptrütsök szót hallanak, békát, vagy kígyót látnak. — A' Fejér népnek nem sok szollója van a' férfiak dolgába. A' férfiak köztök jó természetűek, erősek. —

Hágából Febr. 10-dikén. A' Batavai Respublika, 's Orania Hertzeg között a' Pruszszus Udvar közben vetésére folyt alkudozásoknak vége szakadt. Az említett Hertzeg 8 milliót kap a' Kormányszéktől Hollandiában el vesztett jószágai kárpótolására.

Tudósítás.

Minekutánna Nemes Szala Vármegyében a' Keszthelyen fel állíttatott Georgicon, vagy a' Gazdasági foglalatosságokat tárgyazó Majorban, a' Mathesist eddig dítséretelesen tanító Kiss András Professor Úrnak Fő Indzsinéri Tiszt-ségre lett fel emelterése által, azon hivatal üressen maradt; ezennel mind azok, kiknek ennek el viselésére kedvek volna, 's a' Mathematika Tudományokban jártasok lévén magokat ezen Tanítói Hivatalra kívánnak adni, meg hívattnak, olly formán, hogy magokat Mlgos Gróf Tolnai Festetits György Úr Keszthelyi Gazdaságbeli Directiójánál akár személyesen, akár levélben leg feljebb 24-dik Aprilisig jelenteni, és arra való tehetségeket 's alkalmatos vóltokat, szükséges bizonyság levelekkel is meg-

mutatni ne sajnálják. — Ezen Professori hívást viselőnek elftendei fizetése áll: 400 forint kész pénzben, 20 mérő (tíz köböl vagy kila) búza, 20 mérő rozs, 12 öl kemény fa 's szabad lakással együtt.

A' Professor részéről meg kívántatik, hogy a' Magyar, Német és Deák nyelveket tudja, 's a' Mathesisből ezen tudományokat, úgymint:

1. A' számvetést, mind a' közönséges, mind a' tízes ép számokkal 's a' t. az úgy nevezett Ratiót, Proportiót, Arány, Társaság és Kammat (Intéres) Reguláit, Pénz-váltás, Nyereség, 's kár számlálását, a' Tserélés, Pénzel való kereskedés 's Algebra fundamentumait; a' Theoretika Geometriát, ennek három részzeit, úgymint, Euthymetriát, Planimetriát, és Stereometriát, a' Conica Sectiokat.

2. A' Plana Trigonometriát, a' practika Geometriával; a' Mechanikát és Hydrotechniát úgy értse; hogy azokat helyesen taníthassa, 's e' mellett

3. A' Városi és Paraszti építés mesterségét, a' Gazdaságbeli és kettős számadás módját, 's a' számvetés mesterségét is elő adja.

Egyszerűs mind ezek mellett, a' földmérés és építésbeli Rajzolás tudományával bírjon; azomban, ha a' Kameralis számadás módjában a' Tanító még eléggé jártas nem volna, a' tapasztalando híjánosságot a' Directió által néki kiadandó útmutatásokból, könyvekből és írásból önnön szorgalmatossága és iparkodása által könnyen ki pótolhatja. Költ Keszthelyen Február. 12-dikén 1802-ben.